

Utbildningsinspektion i Myranskolan och Tjautjasjaure skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Gällivare och besökt Myranskolan och Tjautjasjaure skolor den 18–20 september 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida. (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Koskullskulles rektorsområde, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Koskullskulle rektorsområde intervjuades rektorn, elever, elevrådsrepresentanter, lärare, övrig personal, föräldrar och elevvårdspersonal. Inspektörerna besökte även ett antal lektioner i Myranskolan och Tjautjasjaure skola. En enkät till föräldrarna i Tjautjasjaure skola har besvarats av flertalet föräldrar. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i rektorsområdet utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av Myranskolan och Tjautjasjaure skola

Myranskolan	Antal elever
Förskoleklass	15
Grundskola	235

Tjautjasjaure skola	Antal elever
Grundskola	10

Källa: Gällivare kommun

Koskullskulle rektorsområde består av Myranskolan i Koskullskulle och Tjautjasjaure skola som ligger drygt två mil från tätorten. Skolorna leds av en rektor.

Myranskolan byggdes under 1990-talet. Skolan är en enparallellig F–9-skola. Till skolan hör även en förskola och tre familjedaghem. I Myranskolan är skolans lärare indelade i tre arbetslag.

Tjautjasjaure skola är inrymd i en byggnad som benämns bönhuset. I källarvåningen finns förskoleklassen. Skolans lokaler är rymliga och trivsamma. Skolgårdens lekplats har däremot fått anmärkningar av Arbetsmiljöverket på grund av brister i säkerhet

Helhetsbedömning

Myranskolan har det senaste året utvecklats positivt när det gäller slutbetyg i årskurs 9. Våren 2007 hade alla avgående elever fullständiga slutbetyg.

Trots detta är det inspektörernas bedömning att Myranskolan är i behov av förbättringsinsatser på ett flertal områden. De flesta förbättringsområden hör samman med skolans styrning, ledning och kvalitetsarbete. Exempelvis brister Myranskolan i arbetet med uppföljning av elevernas resultat. Rektors roll som ansvarig för skolans verksamhet behöver också tydliggöras. Lärarna sköter till exempel själva skolans schemaläggning och därvidlag saknas rektors fastställande.

Rektorn visar stort engagemang för eleverna och skolorna. Rektorn och personalen arbetar aktivt för att utveckla elevernas känsla för samhörighet och ansvar samt med förmågan att visa respekt för alla. Myranskolan bedriver ett aktivt värdegrundsbete bland annat genom rastsamtal. Skolan är trivsam. Eleverna uppger att de trivs och mår om varandra. Detta bekräftas genom att ett stort antal elever har sökt sig till Myranskolan från andra skolor i kommunen.

Inspektörerna bedömer vidare att verksamheten vid Tjautjasjaure skola överlag fungerar bra. Detta är också föräldrarnas åsikter.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Myranskolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnittet i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Rektorn deltar endast sporadiskt i elevvårdskonferenser (3 kap. 4 § grundskoleförordningen).
- Rektorn fastställer inte elevernas schema (4 kap. 5 § grundskoleförordningen).
- Eleverna får inte den garanterade undervisningstiden i alla ämnen (2 kap. 2 – 3 §§ grundskoleförordningen och bilaga 3 skollagen).
- Alla elever har inte möjlighet att nå samtliga betygssteg i ämnet matematik (avsnitt 2.2 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet och bilagan till förordningen om kursplaner för grundskolan).
- Alla elever erbjuds inte elevens val (2 kap. 19 – 20 §§ grundskoleförordningen).
- Modersmålsundervisningen erbjuds endast utanför timplanebunden tid, inget samråd med elev och förälder har skett och elever från meänkielitalande hem erbjuds undervisning i finska (2 kap. 9-10,12 och 18 §§ grundskoleförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning motsvarar inte förordningen krav (3 § förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Företrädare för eleverna har inte medverkat i utarbetandet av ordningsregler och arbetsplan (6 kap. 8 b § och 2 kap. 23 § grundskoleförordningen).
- Det finns elever i behov av särskilt stöd som inte har utarbetade åtgärdsprogram (5 kap.1 § grundskoleförordningen).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i Myranskolan bör förbättras så att den har sin utgångspunkt i de nationella målen.
- Målen i elevernas individuella utvecklingsplaner bör förbättras så att de är möjliga att följa upp och utvärdera.
- Myranskolan bör förbättra arbetet med att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning samt ha en samstämmighet mellan resultaten på nationella proven och slutbetygen. Arbetet bör bedrivas såväl inom skolan som mellan skolor i kommunen.
- Myranskolan bör förbättra arbetet så att elever i behov av särskilt stöd erhåller ett stöd som är anpassat till den enskilde elevens behov.
- Elevernas möjlighet till inflytande i demokratiska arbetsformer och över lärandet bör förbättras.

4 (16)

- Myranskolan bör i högre grad tillvarata lärarnas ämneskompetens så att respektive lärare har relevant utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.
- Myranskolan bör förbättra målkännedom hos elever och föräldrar för att möjliggöra ett reellt inflytande.
- Myranskolan bör förbättra samverkan med det lokala arbetslivet.
- Myranskolan bör förbättra elevernas tillgång till datorer och läromedel som behövs för informationssökning och för en tidsenlig utbildning.
- Rektorns förtrogenhet och pedagogiska ledningsansvar bör förbättras.
- Myranskolan bör förbättra samverkan mellan förskoleklass, skola och fritidshem.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- Ej godtagbar kvalitet innebar en avsevärd avvikelse från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev skall nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar kommun och skola ger för att eleverna skall nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

– om eleverna tillägnar sig goda kunskaper i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar:

De allra flesta eleverna har nått minst godkänt på de nationella ämnesproven i årskurs 5 våren 2007.

I årskurs 9 hade alla elever minst godkänt på de nationella ämnesproven i svenska. I engelska däremot, hade endast 60 procent av pojkarna godkänt resultat på proven.

Alla elever hade fullständiga slutbetyg våren 2007. Relationen mellan resultaten på nationella ämnesprov och slutbetyg varierar därmed kraftigt i vissa ämnen, vilket måste följas upp. Se vidare i tabell 1 och 2, bilaga 1.

1.2 Uppföljning av kunskapsresultaten

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om resultatet av skolans verksamhet följs upp kontinuerligt så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om lärarna använder resultaten från de nationella proven för att analysera och främja elevernas kunskapsutveckling,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla årskurser.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Med hänvisning till nedanstående är inspektörernas sammantagna bedömning att området uppföljning av kunskapsresultaten är av mindre god kvalitet. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Uppföljning av kunskapsresultaten

På Myranskolan sker inte någon kontinuerlig uppföljning av kunskapsresultaten. Uppföljning och utvärdering behövs för att skolan i högre grad ska kunna utveckla undervisningsmål, arbetsmetoder och sin verksamhet.

Användande av nationella prov

Enligt läroplanen ska nationella ämnesprov i svenska, engelska och matematik användas i slutet av årskurs 9 för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning. Vid Myranskolan använder inte lärarna resultaten från nationella prov för att analysera och främja elevernas kunskapsutveckling.

Uppföljning i alla ämnen

Elevernas kunskapsutveckling dokumenteras inte i alla ämnen utan följs främst i läsning och via resultaten på de nationella ämnesproven.

Uppföljning i alla årskurser

För varje ämne finns en kursplan som anger mål som undervisningen ska sträva mot och mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret.

Elevernas kunskapsutveckling följs inte i alla årskurser. Skolan kan inte beskriva hur eleverna klarar uppnåendemålen i årskurs 5. Inspektörerna bedömer det som en brist att skolan inte gör någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

1.3 Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna utvärderar varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas mål i samtliga ämnen,
- om kontinuerliga utvecklingssamtal, med stöd av den individuella utvecklingsplanen, genomförs samt att ett samtal förs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betygskatalog förs på ett rättssäkert sätt,
- om betyg sätts enligt författningarna krav.

Bedömning av området Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna att området bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat är av mindre god kvalitet. Utvecklingssamtal genomförs kontinuerligt då den sociala utvecklingen och kunskapsutvecklingen diskuteras. Elever och föräldrar saknar dock kännedom om de nationella målen vilket begränsar deras reella möjlighet till delaktighet. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling

Läraren skall utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Lärarna dokumenterar inte alla elevers kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Inspektörerna bedömer att utvärdering av elevernas kunskapsutveckling bör förbättras så att den har sin utgångspunkt i de nationella målen.

Individuella utvecklingsplaner

Den individuella utvecklingsplanen ska utgå från var eleven befinner sig i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål. På Myranskolan är dessa inte riktningsgivande för elevens mål. De mål som formuleras i skolans planer är ofta svåra att följa upp och utvärdera.

Inspektörerna bedömer att målen i elevernas individuella utvecklingsplaner bör förbättras så att de blir möjliga att följa upp och utvärdera.

Betygssättning utifrån all tillgänglig information

Lärarna nyttjar inte all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna vid betygssättning. Skillnaderna i betyg på de nationella ämnesproven och slutbetygen är det senaste året stora, särskilt i engelska där det för

pojknas del skiljer drygt ett betygsteg mellan resultaten på ämnesprov och slutbetygen, vilket måste ses över och analyseras.

Betygsättning enligt författningarnas krav

Eleverna har inte kännedom om målen och vad som krävs för olika betyg (både terminsbetyg och slutbetyg) i flertalet ämnen. Vid intervjuer framkommer också signaler om att närvaro på lektionerna och arbetsmoral vägs in i betygsättningen samt att betyg inte alltid upplevs vara rättvisa.

Inspektörerna bedömer att arbetet med att säkerställa en likvärdig bedömning och betygsättning bör förbättras. Likaså bör skolan analysera skillnaderna mellan resultat avseende nationella ämnesprov och slutbetyg för att uppnå en större samstämmighet.

Detta arbete bör bedrivas såväl inom skolan som mellan skolor i kommunen.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans verksamhet,
- om organisation och varierade arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna att området genomförande av utbildningen är av mindre god kvalitet. Personalen vid Myranskolan har en ambition att samverka för att göra skolan till en god lärandemiljö. Detta försvåras emellertid då ett stort antal lärare även arbetar vid många andra skolor och att delta i gemensamma möten blir svårt. Personalen vid förskoleklassen eller övrig personal deltar inte heller i samarbetskonferenserna. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Läroplan/kursplaner anger inriktningen för verksamheten

Enligt läroplanen anger mål att sträva mot inriktningen på skolans arbete. Under inspektionen nämns aldrig mål att sträva mot som underlag för planering. I många

ämnen är det läroboken som undervisningen utgår från. Inspektörerna betonar vikten av att skolan även ska arbeta med att tydliggöra mål att sträva mot som avser kunskaper i läroplanen och i kursplanerna.

Utrymme för olika kunskapsformer

Enligt läroplanen ska skolans arbete inriktas på att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras och blir till en helhet. För de yngre eleverna gäller att organisation och varierande arbetssätt ger utrymme för olika former av kunskap. Detta gäller endast i mycket begränsad utsträckning de äldre eleverna.

Inflytande och ansvarstagande

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Vid skolan varierar elevernas inflytande mellan olika ämnen och lärare. Vid inspektionen framkommer också att kännedomen om de nationella målen är bristfällig hos både elever och föräldrar. Detta minskar deras möjligheter till reellt inflytande och möjligheten att själva följa sin kunskapsutveckling.

Elevrådet för årskurserna 7–9 har under hösten fått en elevrådsutbildning där de fått reda på sina rättigheter och skyldigheter. Dessutom har olika mål diskuterats. Vid inspektionen fanns ännu ingen planering av hur elevernas nya insikter skulle komma andra elever till del. För de yngre eleverna finns inget elevråd. Alla årskurser har inte heller klassråd. Inspektörerna bedömer att elevernas möjlighet till inflytande över demokratiska arbetsformer och över lärandet bör förbättras.

Samverkan inom skolan

Den undervisande personalen samverkar ofta för att göra skolan till en god lärandemiljö. På Myranskolan arbetar lärare som även undervisar vid åtta andra skolor varför samarbetsmöjligheterna för dessa kraftigt begränsas. Förskoleklassen finns i en egen del av skolan och personalen deltar inte i skolans konferenser och arbetsträffar. De har inte några egna träffar med rektorn. Enligt läroplanen ska samsamarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Detta bör skolan förbättra.

Den arbetsorganisation som kommunen beslutat medger inte att måltids- och städpersonal samt vaktmästare samverkar med rektor och den undervisande personalen. Måltidspersonalen deltar inte när skolans matråd träffas.

Samverkan med arbetsliv och närsamhälle

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan verka för att utveckla kontakter med kultur och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärandemiljö. Myranskolan har ingen PRAO denna termin och personalen anser att den verksamheten behöver utvecklas som en del i arbetet med att öka måluppfyllelsen. Inspektörerna bedömer att samverkan med arbetslivet och närsamhället bör förbättras.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov,
- om skolan uppmärksammar och hjälper elever i behov av särskilt stöd,
- om åtgärdsprogram alltid upprättas vid särskilda stödinsatser.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna att området anpassning av verksamheten till elevernas behov är av mindre god kvalitet. Stödbehov i andra ämnen än svenska, matematik och engelska undersöks vanligen inte. Elever som behöver stöd av något slag får arbeta i ”stjärngruppen”. Här sker ofta enskilt arbete då elever i olika åldrar och med olika ämnesuppgifter vistas tillsammans. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Anpassning till varje elevs förutsättningar och behov

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. I matematik sker nivåindelning genom att eleverna arbetar i olika böcker. Böckernas innehåll medger inte att alla elever har möjlighet att nå alla betygssteg. Elever ska kunna byta mellan de olika böckerna, men i praktiken är det endast möjligt med byte till bok med enklare uppgifter. Vid inspektionstillfället tycks läroboken styra undervisningen. Inspektörerna bedömer att sådana grupperingar som finns i matematikämnet ska vara pedagogiskt motiverade och får inte vara permanenta eller begränsa elevernas möjlighet att nå alla betygssteg.

Elever i behov av särskilt stöd

Enligt skollagen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Beslut om särskilt stöd fattas av rektorn. Trots ett stödmaterial som alla lärare fått råder det osäkerhet hos undervisande personal vad gäller genomförandet av elevvårdskonferenser. För de yngre eleverna vid Myranskolan gäller att föräldrarna ska ge sin tillåtelse för att eleven ska erhålla särskilt stöd i någon form. Vidare är elever tvingade att under tid för elevens val arbeta med matematik, svenska eller engelska om de ej uppnått målen för respektive ämne. Elevens val får exempelvis inte ersätta det stöd som eleverna har rätt till enligt både skollag och förordning. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att de skriftliga omdömen som skolan utfärdar då en elev inte kan få betyget godkänt ska beskriva de mål som eleven uppnått samt även innehålla vilket stöd eleven erhållit under sin grundskoletid. Inspektörerna har inte tagit del av någon ifylld blankett. Inspektörerna bedömer att Myranskolan behöver förbättra formerna för särskilt stöd till elever så att elever med olika behov och olika sätt att lära får både stöd och utmaningar.

Upprättande av åtgärdsprogram

Grundskoleförordningen föreskriver att om utredning visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. De flesta elever som är i behov av särskilt stöd har åtgärdsprogram. Vid intervjuerna framkommer att det finns elever som väljer att arbeta i den så kallade stjärngruppen utan att beslut fattats om detta och utan att det finns utarbetade åtgärdsprogram. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av saknar ibland beslut av rektor, datum och beskrivning av hur programmet ska följas upp och utvärderas. Detta måste åtgärdas.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumentet för vårt skolväsende.

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvars-kännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- förekomsten av trakasserier eller annan kränkande behandling,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal och elever,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering

Personalen, med rektorn som förebild, arbetar aktivt med att utveckla elevernas känsla för samhörighet och ansvar samt respekt för alla. Skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete bland annat genom rastsamtal och elevmedlingar. Eleverna trivs på skolan. De har många tillfällen till musicerande i olika former, främst på raster, håltimmar och efter skoldagens slut. Vid inspektionen framkommer inte några kränkningar bland eleverna. Inom bedömningsområdet finns ändå behov av följande förbättringsinsatser:

Ordningsregler

Enligt grundskoleförordningen har rektorn ansvar för att det finns ordningsregler för skolan och att dessa utarbetas och följs upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna.

Representanter för elever och föräldrar samt övrig personal deltar inte i arbetet med skolans ordningsregler, vilket måste åtgärdas.

Likabehandling

Numera råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år. Representanter för elever och föräldrar samt övrig personal deltar inte i arbetet med skolans likabehandlingsplan. En del klasser genomför inte klassråd och har därför inget forum där likabehandlingsarbetet kan genomföras. Utvärdering av arbetet med likabehandlingsplanen beskrivs inte i kvalitetsredovisningen. Se vidare i kommunrapport.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och om kommunen och skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur kommunens och skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor är förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten utvecklas i riktning mot de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna att området rektors ansvar är av mindre god kvalitet. Rektorn håller sig visserligen förtrogen

med skolornas dagliga arbete och finns ofta ute i skolverksamheten. Förskoleklassen däremot får sällan besök. Sammantaget måste rektorn i högre utsträckning ta det övergripande ansvaret för skolans verksamhet och utveckling samt delta och fatta beslut enligt bestämmelserna. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Rektors förtrogenhet

Rektorn arbetar aktivt för att skolorna ska vara goda sociala miljöer för eleverna. Inspektionen visar att rektorns förtrogenhet med skolans övriga uppdrag och vardagsverksamhet behöver förbättras.

Rektor som pedagogisk ledare

Rektorn ska ha det övergripande ansvaret för skolans verksamhet vilket inkluderar att skolan utvecklas i riktning mot de nationella målen. Olika arbeten som exempelvis schemaläggning genomförs under läsåret på lärarnas egna initiativ. Rektorn fastställer inte elevernas scheman. Under innevarande läsår är inte heller fattade.

Rektors beslutsfattande

Rektorn fattar inte alltid beslut som enligt förordningar åligger rektor. Exempelvis fastställer inte rektorn de scheman som lärarna själva upprättat. Rektorn deltar endast sporadiskt i elevvårdskonferenser.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att professionellt kunna utföra sina arbetsuppgifter,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna att området personalens utveckling och kompetens överlag är av god kvalitet. Personalens insikter om de föreskrifter som styr utbildningen varierar. Lärarna får detta år kompetensutveckling kring bland annat bedömning och betygsättning. Rektorn har pedagogisk utbildning och erfarenhet samt har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Inom bedömningsområdet finns ändå behov av följande förbättringsinsats:

Personalens utbildning

De flesta lärarna vid Myranskolan har en utbildning som motsvarar den undervisning som de i huvudsak bedriver. På Myranskolan har för undervisning anställts utbildad personal trots att det finns lärare på skolan med erforderlig utbildning. Skolans förteckning av lärarnas utbildningar och kompetenser innehåller ofta endast markeringen ”behörig”.

3.3 Tillgång till utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och om den erbjudna undervisningstiden kan redovisas,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som innebär en ringa kostnad.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
X			

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna att området tillgång till utbildning är av ej godtagbar kvalitet. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Garanterad undervisningstid

Den timplan som presenterats för inspektörerna stämmer inte med den nationella timplanen. Vid granskning av aktuella scheman framkommer att eleverna inte får den garanterade undervisningstiden i alla ämnen. Myranskolans timplan används endast för schemaläggning för de äldre eleverna och då i begränsad omfattning. För de yngre eleverna finns det många ämnen som inte har den omfattning som anges i den lokala timplanen. Totala antalet undervisningstimmar som eleverna har rätt till stämmer inte heller. Skolans val omfattar, enligt skolans timplan, endast en timme bad för årskurserna 1 och 2. Trots detta har elevens val reducerats kraftigt. Tiden för språkval engelska/svenska används även för att göra färdigt arbeten i andra ämnen än språk.. Eleverna får inte den garanterade undervisningstiden i alla ämnen, vilket måste åtgärdas.

Valmöjligheter

Inspektionen visar att undervisning i modersmål endast genomförs i finska. Enligt intervjuer finns i verksamheterna elever med exempelvis tornedalsfinska (meänkieli) vietnamesiska, romani, chib och thailändska som modersmål. Skolverkets officiella statistik visar också att ett antal elever vid skolan är berättigad till modersmålsundervisning. Modersmålsundervisning i meänkieli erbjuds inte. Elever från meänkielitalande hem erbjuds modersmålsundervisning i finska.

Modersmålsundervisning kan enligt skolans valblankett endast ske utanför timplanebunden tid. Samråd med presumtiva modersmåls elever och deras vårdnadshavare har inte förevarit. Inspektörerna bedömer således att Myranskolan behöver förbättra information, erbjudande och genomförande av modersmålsundervisning. Se även i kommunrapport.

Enligt grundskoleförordningen ska kommunen/skolan erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Kommunen/skolan ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i. För att eleverna i årskurserna 4-9 skall få välja något av de ämnen som erbjuds som elevens val så krävs att eleven har uppnått målen i svenska, engelska och matematik, vilket inte är förenligt med förordningen.

Utrustning och lokaler

Enligt skollagen ska skolan ha utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. En stor del av skolans läromedel är otillräckliga och föråldrade. Det finns ett fåtal fungerande datorer. Intervjuer bekräftar att datorerna används i begränsad omfattning. Skolan måste se till att eleverna har det material som behövs för en tidsenlig undervisning. Elevernas tillgång och användande av datorer för informationssökande bör förbättras.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med syftet att nå målen i styrdokumentet,
- om det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
X			

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna att området kvalitetsarbete är av ej godtagbar kvalitet. Kvalitetsarbetet vid Myranskolan och

Tjautjasjaure skola används inte som ett medel för att utveckla verksamheterna. Målen i den lokala arbetsplanen är formulerade på ett sätt som försvårar uppföljning och utvärdering. Åtgärder som skall vidtas när skolan inte nått något mål är ofta samma åtgärder som tidigare år. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Systematiskt kvalitetsarbete

Kvalitetsarbete innebär att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet mot de nationella målen, att utveckla arbetsprocesser, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder. Någon systematiserad utvärdering som ligger till grund för planerade åtgärder och förändringar i organisation eller undervisningens genomförande, framkommer inte. Myranskolans lärare upprättar en arbetsplan varje år. Här deltar inte övrig personal, elever eller föräldrar. Inför arbetet med kvalitetsredovisningen besvarar eleverna en enkät. Arbetslagen får vidare i uppdrag att utifrån gjorda utvärderingar skriva underlag till kvalitetsredovisningen. Denna sammanställs av rektor. Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet inte används som ett underlag för att utveckla verksamheten.

Kvalitetsredovisning

Myranskolans kvalitetsredovisning för 2006 omfattar inte förskola och fritidshem. Dessutom saknas en beskrivning av förskoleklassens mål, insatser och resultat. Skolans resultat när det gäller de nationella målen för verksamheten beskrivs endast sporadiskt. Ingen djupare analys och bedömning av måluppfyllelsen görs. Resultatet av arbetet med likabehandlingsplanens finns inte omnämnt i kvalitetsredovisningen. Kvalitetsredovisningen används inte för att informera om verksamheten och dess resultat och inte heller för att utveckla verksamheten. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen inte uppfyller förordningens krav.

2008-01-15 Umeå

Britta Olsson

Gunhild Larsson

Tabell 1: Resultatmått för elever i årskurs 9 vid Myranskolan.

	Myranskolan			Kommunen			Riket		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Meritvärde	184,8	220,9	216,3	218,2	214,1	216,3	206,3	206,8	207,2
- Flickor	173,6	230,0	227,3	231,9	234,4	235,6	217,3	218,3	218,8
- Pojkar	193,0	204,2	208,3	203,5	197,5	196,5	195,8	195,7	196,4
Andel (i procent) behöriga till nationellt program	88,5	88,9	100	97,2	95,7	91,9	89,2	89,5	88,8
- Flickor	81,8	91,7	100	97,9	97,3	92,5	90,7	90,7	90,1
- Pojkar	93,3	83,3	100	96,3	94,1	91,8	87,7	88,3	87,5
Andel elever med betyg i minst 16 ämnen *	65,4	83,3	100	78,4	75,2	79,2	75,5	76,0	75,9

Källa: Skolverkets statistik

Tabell 2: Nationella ämnesprov respektive slutbetyg årskurs 9 avseende medelmeritvärden, fördelning flickor och pojkar vid Myranskolan

	2005 Nat.prov	2005 Betyg	2006 Nat.prov	2006 Betyg	2007 Nat.prov	2007 Betyg
Eng, fl.	10,5	10,5	10,83	..	13,27	18,18
Eng, po.	11,07	11,00	9,17	..	7,0	13,0
Ma, fl.	5,56	9,55	12,27	..	9,55	10,91
Ma, po.	8,21	11,33	13,33	..	9	11
Sv, fl.	12,0	10,9	12,08	..	14,08	15,45
Sv, po.	10,0	9,33	9,17	..	12,00	12,33

Källa: Skolverkets statistik samt Myranskolans betygskatalog och provresultat vårterminen 2007